

Subtekstigo de film(et)oj

Subtekstoj (aŭ: subtitoloj) estas tekstoj akompanantaj projekciatan filmon kiuj helpas al ĝia kompreno. En certaj landoj, kie ne ekzistas tradicio de dublado (anstataŭigo de la originalaj voĉoj per tradukaĵo), tio estas la kutima maniero prezenti fremdlingvan videomaterialon. Ĉar dublado estas tre kosta kaj postulas profesiecon, tio ankaŭ estas la tipa solvo por amatora tradukado, inkluzive de plej multaj esperantigoj. Esperantigitaj filmoj diskonigas nacilingvajn kulturojn kaj amaso da filmetoj en la interreto estas de unuopuloj subtekstigita Esperanten kaj libere spektebla por amuzo aŭ kiel instruilo.

Verda Filmejo <filmoj.net> estas hodiaŭ la plej ampleksa retejo pri filmoj en Esperanto. Iniciatita de REJM kaj estrata de la juna ruso Aleksander Osincev, ĝi montras jam pli ol 100 kontribuojn pri la Esperanta filmoarto, ofte akompanatajn per ligilo al esperantigo de la filmo kaj senpage spektebla antaŭfilmeto. Ligado al pirataj elŝutejoj de filmoj estas polemikata ero de ĝi. Sed la aŭtoro ankaŭ starigas oficialajn rilatojn kun produktistoj kaj jam sukcesis enigi Esperanton en la oficialan eldonon de kelkaj filmoj. La retejo enhavas ankaŭ videokursejojn pri subtekstigado kaj kunlaborantojn pri tradukado kaj provlegado estas daŭre serĉataj, foje eĉ salajrataj.

La dissendolisto **Subtitoloj / Subtekstoj** ĉe *Yahoo! Groups* <groups.yahoo.com/group/subtitoloj> estas la plej aktiva diskutejo pri esperantigo de filmoj, kun 173 membroj kaj 678 mesaĝoj en la arĥivo. Membrigi rajtas ĉiu ajn.

YouTube <youtube.com> estas la plej konata reta stokejo kaj spektejo de filmetoj maksimume 10-minutaj. Per la ŝlosilvorto "Esperanto" tie troveblas pli ol 5.000 filmetoj, ekzemple raportoj pri aranĝoj, prezentoj de Esperanto-muziko aŭ nacilingva varbado, sed ankaŭ Esperante dublitaj aŭ subtekstigataj filmetoj. Ĉiu povas libere alŝuti novan filmeton, kaj ekz. E@I disponigas tie sian filmon *Esperanto estas* (ankaŭ la nacilingvajn tradukojn), jam tie spektitan pli ol 100.000-foje.

dotSUB <dotsub.com> estas stokejo de filmetoj kiu ebligas ilian facilan subtekstigadon. Unu persono alŝutas filmon, alia povas transskribi la originalan voĉon en subtekstojn, kaj pliaj traduki ilin en diversajn lingvojn. Hodiaŭ ĝi enhavas pli ol 300 videojn en Esperanto.

Overstream <overstream.net> estas ilo por aldoni subtekstojn al filmetoj jam troviĝantaj en YouTube, Vimeo.com, MySpace kaj aliaj stokejoj. Per eta truko, la kreitaj subtekstoj

29 aŭg 2010 en Katmanduo forpasis

Satyendra Bandopadhyaya (1923–2010)

instruisto de matematiko; simpatiano de Esperanto ekde la junaĝo sed aktiva esperantisto nur ekde 2001, aktiva propagandisto, fondinto-prezidanto de Orient-Nepala Esperanto-Societo.

17 sep 2010 en Mannedorf forpasis

d-ro Arthur Baur (1915–2010)

ĵurnalisto kaj membro de la Svislanda Unesko-komisiono. Esperantisto ekde 1930, li dum sia longa vivo prezidis Svisan Esperanto-Societon kaj redaktis ties organon, dum pli ol 40 jaroj gvidis la Esperanto-elsendojn de Svisa Radio Internacia, prizorgis la gazetarajn servojn en tri UKoj (en 1939, 1947, 1979), verkis plurajn librojn, interalie, la popularan *La fenomeno Svislando* (1979), redaktis la *Svisan Antologion* (1939). Honora membro de UEA ekde 1980.

Ni funebras kaj kondolencas.

La Ponto (beta)

Bonvenon, blahma | [Elsaluti](#)

The Matrix (La Matricio) (93.65% preta)
 Angla Esperanto
 Subtitoloj tradukitaj kun meza fido
 Por traduki, plenigu la tekstampon. Vi nur devas traduki la negrigitan tekston.
 Se vi bezonas montri pliajn tekstojn kaj antaŭ kaj post la negrigitan subtitolon, klaku [plan kuntekston](#).

[Alia subtitolo](#) [Reen al The Matrix \(La Matricio\)](#) [Mia konto](#) [Miaj mesaĝoj](#) [Miaj preferoj](#)

Traduku nur la negrigitan tekston:

547 Iri... (1 ĝis 1363) Rapida serĉo

545. Show me:	I know kung fu.	Mi scipovas Kungfuon.
546. This is a sparring program...	...similar to the programmed reality of the Matrix.	...simila al la programita realaĵo de la Matricio.
547. It has the same basic rules.	Like gravity.	Ĝi havas la samajn bazajn regulojn. Klajn gravito.

[Plan kuntekston](#)

aperas super la originala videobildo kaj jam ekzistas 180 tiaj surskriboj en Esperanto — laste, ekzemple, de E@I por la ĉefa video *Facebook vs. realeco*.

La Ponto <laponto.esperanto.org.ar> estas unika reta ilo por komunuma tradukado de filmaj subtekstoj. Iniciatis ĝin argentinaj esperantistoj, kaj kvankam ĝi nun ŝajnas ne plu prizorgata, plurfoje oni ĝin sukcese uzis kaj nun estas tie (ek)esperantigitaj 74 filmoj.

Kiel spektilo de videoj rekomendindas la plursistema programo **VLC media player** <videolan.org>, kun bona subteno de diversaj formatoj kaj unikodaj subtekstoj. Iom eksmoda **BS Player** <bsplayer.org> disponas Esperanto-interfacon.

Subtekstoj utiligeblas ankaŭ por tute "seriozaj" celoj: La populara usona konferenco **TED** <ted.com> kies 18-minutaj prelegoj de famuloj sub la frapfrazo "ideoj disvastigindaj" estas oficiale libere spekteblaj en la reto instigas volontulojn multlingvigi la videojn per subtekstigado. El la 802 prelegoj, nur 19 estas nun tradukitaj en Esperanton (sed preskaŭ ĉiuj en la ĉinan!). Stimulo de ĉi tiu agado estos programero de la scienca Esperanto-konferenco KAEST, okazonta novembre en Slovakio.

Marek Blahuš

Leterkesto

Gratulon al *La Ondo* kaj al la aŭtoro István Ertl pro la tre interesa artikolo *La elpelata nacio* (oktobro 2010). Tiu artikolo ne nur ĝustigas la fantaziaĵojn de G. Silfer en apuda artikolo, sed pritraktas sobre kaj profunde tre zorgigan situacion en Francujo kaj Eŭropo. Oni ne kutimas legi tiajn artikolojn en *La Ondo*, sed la eventoj eble devigos esperantistojn trakti la homrajtan temon en siaj periodaĵoj. Ĉiuokaze, dankon pro tiu artikolo!

Jeanne-Marie Cash (Francio)

Post tralego de la libro *Dek gazetoj* mi volas skribi, ke *El Popola Ĉinio* en Esperanto lasis al mi elstaran impreson. Agrablaj estis la legado, interkomunikigo, etaj donacetoj. Memorante pri EPC, ĉi-jare mi abonis la ruslingvan revuon *Kitaj* (Ĉinio), kiu aperas en kelkaj lingvoj. Kiu ŝatis rubrikojn en EPC, povas trovi similajn en la revuo *Ĉinio*: "El la vivo", "Speciala temo", "Fotoreportaĵo", "Socio", "Kulturo", "Vojaĝoj", "Ĉina medicino", "Kulinara notlibro", miaj jam ŝataj: "Legendoj kaj mitoj", "Gusto al vivo" k.m.a. Malĝojigas, ke nun ni ne havas EPC-on, sed, povas esti, tia anstataŭaĵo al iu ŝajnos interesa.

Svetlana Konjašova (Ruslando)

En la 10a numero de *La Ondo* estis artikoleto pri KELI-kongreso en Hungario, kiun skribis kasisto de KELI, germano Siegfried Krüger. Mi ne verkis ĝin, sed nur sendis ĝin al vi kaj ne rimarkis, ke ne estas skribita la aŭtoro.

Pavel Polnický (Ĉeĥio)